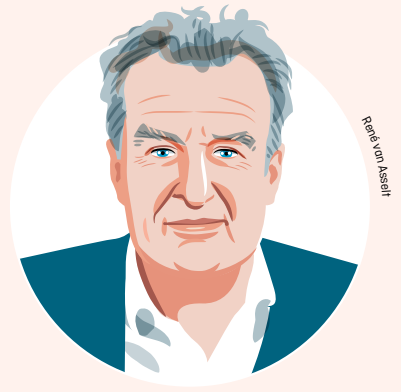

Tien feiten plus kanttekeningen bij de glyfosaatgekte

Het licht lengt. Het sap stijgt in de bomen, vogels maken elkaar het hof, het voorjaar kan elk moment op de deur kloppen. En dus zal het gemakker over glyfosaat binnenkort weer beginnen. Ter herinnering, glyfosaat is het bestrijdingsmiddel dat in het voorjaar de akkers geeloranje kleurt. Columnisten jammeren daarover, actiegroepen beweren dat je er enge ziekten (kanker, parkinson!) door kunt krijgen, media noemen glyfosaat 'landbouwgif'.

Wellicht stelt de lezer van dit weekblad het op prijs om eens een ander geluid te horen. Tien feiten en argumenten.

1 Glyfosaat (officieel N-fosfonomethylglycine) is een onkruidbestrijdingsmiddel en behoort dus tot de pesticiden. Die zijn vervelend maar nodig. Daarin lijken ze op parkeerwachten en de Belastingdienst. Zonder hen zou het bestaan aangenamer zijn, maar zonder pesticiden komt de opbrengst van het door ons gewenste voedsel helaas in het gedrang.

2 En tja, hebt ú zin onkruid uit de grond te trekken, met wortel en al – zwaar, vies, slecht voor de rug? Denkt u dat uw kinderen en kleinkinderen daar wel trek in hebben? Of: willen we horden Bulgaren om onkruid te wieden?

3 Door glyfosaat en andere bestrijdingsmiddelen (plus kunstmest) is de opbrengst per hectare 30 tot 40 procent hoger. Als gevolg daarvan zijn voedingsmiddelen aanzienlijk goedkoper. Kijk maar bij de biologische supermarkt.

4 Glyfosaat is niet bijster giftig. Het richt zich op een enzym dat dieren en mensen niet hebben. Dé meetlat is LD₅₀ (de letale dosis waarbij 50 procent van de proefdieren sterft). De LD₅₀ van glyfosaat is hoog (5,6 milligram per kilo), je hebt veel glyfosaat nodig om proefdieren te doden – omgerekend naar mensen 1 pond. Het heeft maar 2 procent van de giftigheid van het beruchte insecticide DDT. Glyfosaat is zelfs minder giftig dan azijnzuur en kruidnagelolie, die als bestrijdingsmiddelen in de biologische landbouw worden gebruikt.

5 Ook voor de biodiversiteit valt glyfosaat mee. Het doodt alleen planten, geen dieren. Nu heeft het doden van onkruid natuurlijk een indirect schadelijk effect op insecten, slakken en andere dieren die van onkruid leven. Maar daar staat tegenover dat door het gebruik van glyfosaat minder natuur hoeft te worden omgezet in landbouwgrond. Dat positieve effect op de biodiversiteit is veel groter. Daarbij komt dat glyfosaat in de bodem snel wordt afgebroken.

6 Glyfosaat is al lang van het octrooi af. Het Amerikaanse bedrijf Monsanto (nu onderdeel van Bayer) verkocht het onder de naam Roundup, maar dat octrooi verliep al meer dan twintig jaar geleden. Het kan nu dus buitengewoon goedkoop worden geproduceerd. Ook verdient Big Agro (zoals bedrijven als Monsanto en Bayer misprijzend worden genoemd) er nauwelijks nog aan.

7 Glyfosaat is niet nieuw, hè? Het is al vijftig jaar oud en een van de best bestudeerde stoffen uit de geschiedenis. Er zijn meer dan 3.000 studies naar de gezondheidseffecten van glyfosaat verricht. Daarvan stellen 2.300 studies klip en klaar dat het wel goed zit. Zo'n 70 artikelen zaaien twijfel, maar de wetenschap daarachter is niet erg overtuigend.

8 Glyfosaat is een vooruitgang ten opzichte van eerdere herbiciden als fluazifop, cyanazine, alachlor en metolachlor. Die waren twee tot drie keer zo giftig en hadden een slechtere invloed op de biodiversiteit en het bodemleven.

9 In sommige voedingsmiddelen zoals bier en wijn zit een spoortje glyfosaat, maar dat is buitengewoon klein. Ongeveer 1 ppb (*parts per billion*, deeltjes per miljard): 0,0000001 procent.

10 De hoeveelheid glyfosaat waaraan mensen worden blootgesteld, is verwaarloosbaar. Actrice (plus milieuactivist) Carice van Houten deed mee aan de actie Nationale Piskijker en maakte stampij over de 1,08 nanogram glyfosaat per liter in haar urine. Dat is 0,0000000001 procent. Negen nullen, drie keer niks. Sommige studies melden 400 ppt (*parts per trillion*, deeltjes per biljoen) glyfosaat in de urine. Dat is 0,00000004 procent. Zoals Shakespeare zei: *much ado about nothing*.

Samengevat: glyfosaat is tamelijk veilig en milieuvriendelijk. Als straks de velden weer geeloranje kleuren, dan hoeft u zich daar echt geen zorgen over te maken. Niet voor uw eigen gezondheid en niet voor die van de bijtjes en bloemetjes. Dat geeloranje hoort gewoon bij de lente.

Glyfosaat is minder giftig dan de pesticiden van de bioboeren